

че съм минал през там, където той иска да иде.

Често говорехме за септемврийските събития през 1923 год., за руската революция. Той тайно от баща си бе чел някои книги и искаше да сподели мнението си. Изразите му често пъти биваха бунтовни. В душата му клокочеше нещо, което схващах като глух ропот срещу дейността, която баща му беше развивал и това го караше да се чувства опечален, ентузиазмът му се пречупваше от друго вътрешно чувство и аз избягвах да се впускам по-дълбоко, защото, при най-малкото невнимание от моя страна, можехме да бъда пратен много далече... Мога с увереност да подчертая, че прогресивният дух у Коля беше породен от противността на бащините му становища....

Град Разлог, благодарение на правителствените учреждения и на интелигенцията, дошла от вътрешността на страната, представляваше оазис на културен нагон и това караше младежите да търсят новото в живота, докато гр. Банско, средиде на по-стара култура и гнездо на легендарните пирински комити, се таеше в полите на Пирина и не се блазнаше от ентузиазма на новото.

Дойде оня ден на късна есен, когато новата светлина блясна изведнаж и освети целия град. Това беше небивал празник в душите на чувствителните македонци. Започнаха пиршенства по всички мегдани... Дойдоха и хора от Банско да видят малините, които правят тази рядка светлина... И бащата на Вапцаров беше измежду тях. Погледа, погледа и издума тежко: "А син ми малините обича и моряк като тебе иска да става...".

Кольо продължи да идва в централата, където вечер дежурех. Продължиха безкрайни разговори за машини, кораби, морето, за живота във фабриките, но флота и морето биваха винаги крайния въпрос, който терзаше неговата впечатлителна дума.

Настанаха дълги зимни нощи. Аз запълвах времето си с четене, чертане, или пък изучавах френски и английски език. Често пъти той се изтърсваше покрит със сняг, премръзнал и треперящ в такива неочаквани часове. Спокойно сядаше край печката, мълчеше и ме гледаше, а после с бавен, меланхолен глас изливаше слова, мисли и цели тиради, облечени в особена, чудновата форма... Караше ме да пея руски романски и революционни песни от времето 1919-1923 год., които пеехме в ученическите комунистически кръжоци. Песните му правяха удоволствие, защото ги изживяваше, особено "Сижу за решьоткой...", "Волга", "Выхожу один я на дорогу" или "Укажи мне такую обитель...".

Аз практикувах гимнастическата система на Анохин и правех снежни бани по Милер. Вапцаров обичаше да ме подканя и като ме сочеше, казваме на другарите си: "Ето, такъв трябва да бъде моряка" и на отиване, дълго време в здрача се чуваше неговия провлачен говор - да спори разгорещено с другарите си, които бяха по-въздържани относно моряците и малините.